

eTabiřa

1/2025

Obsah

Fejetony a úvahy

- [4](#) Úvodník – radost a vděčnost
- [5](#) Umělé osvětlení a co s tím?
- [13](#) Štěstíčko z pouti
- [27](#) Báseň – Bolest
- [7](#) ... a naši aplikaci máte?
- [16](#) Příběh LEGA

Svědectví a rozhovory

- [8](#) Zachraňující a zachráněný
- [8](#) Portrét Ireny Sendlerowé
- [9](#) Dvakrát zachráněné dítě
- [11](#) Boží plán – svědectví

Jak na to

- [18](#) Aby tělo nebolelo

Cestománie

- [19](#) Krajinou překynutých bábovek

Receptárium

- [21](#) Bylinky v kuchyni

Tabita představuje

- [23](#) Právě vychází Bear Grylls - Palivo pro duši
- [14](#) Andělský kemp

*„Miluji tě láskou, jež trvá navěky,
vztahuji se k tobě v milosrdenství.“
Jeremiáš 31:3*

Pokud chcete dostávat Tabitu zdarma,
přihlaste se k odběru na adrese expedice@etabita.cz.

Pište nám na etabita@etabita.cz

Na stránkách www.etabita.cz najdete nejen již vyšlá čísla, ale i jednotlivé články podle rubrik. Těšíme se na vaše komentáře.

Vydává: Tabita Česká republika z. s., kolektivní člen KMS
Redakční rada: Luba Šťastná, Milena Krumphanzlová,
Věra Dvořáková, Michaela Šťastná
Grafická úprava: Alexandra Šillerová
Jazyk. korektura: Věra Dvořáková, Milena Krumphanzlová
Expedice: Michaela Šťastná
Použité fotografie jsou ze soukromých sbírek a internetových fotogalerií s licencí Public domain.
Adresa: Havlíčkovo nám. 548, 284 01 Kutná Hora
email: etabita@etabita.cz, IČO: 22756787
Za obsah odpovídá autor článku.

eTabitu najdete i na Facebooku

Foto Karel Řežábek

Pokud můžete, podpořte vydávání Tabity. Budeme vděčni za každý váš příspěvek. I malé částky jsou pro nás důležité. Na vás záleží, zda budeme moci Tabitu dále vydávat. Své příspěvky můžete posílat na účet: 2900233343/2010
Použít můžete i QR kód, kde stačí dopsat částku.
Nebo si můžete zadat na svém účtu trvalý příkaz, třeba na částku, kolik by vás stály dvě kávy.

QR Platba

Koření života – babičky vyprávějí

Luba Šťastná

Když jsem své švagrové koupila knihu *Babičko, vyprávěj*, nebyla vůbec nadšená. Tedy tvářila se nad dárkem neutrálně, ale v duchu si říkala, že je to hloupost a že vážně neví, co s tím bude dělat. Abych to vysvětlila - jedná se o knihu, která vlastně knihou není. „Babička“ má za úkol vyplňovat knížku a odpovídat na celou řadu vybraných otázek. Až po čase, když se do psaní pustila, mi milá švagrová přiznala, jaké jí to vynucené vzpomínání přineslo pozhelnání. Najednou viděla, co vše prožila, jak jí Pán životem provázel, za co může být vděčná, kde prožívala Boží pomoc. Navíc jsou její vzpomínky

úžasným darem pro její vnoučata a pravnoučata.

Nedávno jsme měli setkání s mottem *Koření života – babičky vyprávějí*. Bylo úžasné a povzbuzující poslouchat příběhy žen, které šly v životě cestou víry.

Chtěli bychom v Tabitě otevřít prostor pro takovéto sdílení. Možná si řeknete, že nemáte nic tak velkého, co by stálo za to do časopisu poslat. Ale je to jako s tím kořením – mohou to být drobné i velké radosti, zázraky, maličkosti k povzbuzení, různá svědectví. Koření se nepoužívá na kila, i velmi malé

množství dodá jídlu chuť. Věříme, že i vaše drobné vzpomínky okoření život našim čtenářům.

A věřte, i vy zjistíte, že jste povzbuzeni.

VÝZVA

Proto vyhlášíme výzvu – babičky vyprávějte. Povzbudte babičky kolem vás, ať vypráví. A pošlete svá vyprávění do naší redakce.

Budeme se těšit na koření ve vašich příspěvcích.

Redakce.

Radost a vděčnost

Luba Šťastná

Mám v bytě dvě místa, která si říkají o to, aby tam byla nějaká květina. Polička na rohu dřevěné lavice a kulatý stolek za sedací soupravou v obývacím pokoji. Jsou to takové ty prostory, kde něco prostě být musí. Tedy musí, mělo by tam něco být, aby se mi to líbilo. Jaro, léto a část podzimu naplní tuto mou „potřebu“ většinou něčím ze zahrádky. Na podzim tam naaranžuji sušené květy, kolem Vánoc něco pěkného v jehličí. Pak vystřídá vázu většinou nějaká kytka v květináči. Jenže když přijde čas, jako je tento, když píše úvodník prvního čísla roku, začínám mít „potřebu“ vnést do bytu kus jara. Venku už není zima, ale jarní svěžest ještě nepřišla. Slunce je ukryté za šedivými mraky a celý den vypadá šedivě. To chce prostě kytku. A tak jsem do nákupního košíku v Kauflandu přidala svazek tulipánů. „Vezmi si i ty růže,“ vybídl mě manžel. Cítila jsem se rozhozovačně, ale dost ráda jsem ho poslechla. Nákup byl ještě v taškách a já, místo abych ho

ukládala do lednice, aranžovala květiny. „Jen aby brzy nezvadly“, uvažuji nahlas a překvapuje mě manželova odpověď: „Tak si koupíš jiné.“

Nedávno mě kamarádka upozornila na to, že kytky hrozně zdražily. Přemýšlím, jaká musela být cesta tulipánu, než se dostal na můj stůl, kolik lidí ho mělo v ruce. Někdo ho zasadil, zaléval, v pravý čas uřízl, svázal do kytice, narovnal do krabic, poslal, koupil, prodal, poslal dál... To už mi pak cena nepřijde vysoká. Ale stejně, nestala jsem se rozhozovačnou? Je to normální koupit si kytku? Není to zbytečné? Není to rozmařilost?

Tady někde jsem se ve svých úvahách zastavila. Proč si nedovolím se prostě radovat, být vděčná a děkovat za dary, které dostávám?

V Bibli jsem četla: Od své mladosti, a jsem už starý, jsem neviděl, že by byl opuštěn spravedlivý, nebo že by jeho potomci žebřali o chléb (Žalm 37,25).

Uvěřila jsem, že mi Pán dává zaslíbení, že budu mít vždy chléb. Ale nějak jsem se bála, že už třeba nebude namazaný. Mnohokrát mě Bůh zahanbil, když jsem si uvědomila, kolik dostávám. Chci se učit radovat, děkovat a být vděčná.

Na začátku tohoto článku jsem slovo potřebuji dala do uvozovek. Korektorkám vysvětlím, že to není pravopisná chyba, ale úmysl. Úmysl zdůraznit, že mnoho věcí, o kterých si myslíme, že je potřebujeme, je vlastně něco, co je nám přidáno. Není to potřeba, je to dar.

Vděčnost je něco, co na nás nespadne. Vděčnost je něco, pro co se musíme rozhodnout a o co se máme snažit.

Je před vámi nové číslo Tabity. Nedávno jsem procházela starší čísla Tabity a uvědomila jsem si, kolik úžasných článků tam již bylo. Za každý jsem vděčná. A jsem vděčná i za toto nové číslo.

Ať vám přinese nejen radost.

Umělé osvětlení a co s tím?

David Novák

Zábava produkující nudu

Zřejmě žádná doba neměla tolik možností, jak se bavit. Zároveň zřejmě nikdy tolik lidí nepociťovalo nudu... Jedni z nejlépe honorovaných lidí na této planetě jsou baviči. Mám na mysli zpěváky, herce a sportovce. Tedy lidi, kteří většinou nevyrábí hodnoty, jež by byly nutné k přežití lidstva, a kteří většinou nejsou nositeli žádného mravního poselství. Tím není řečeno, že se jedná o lidi mravně či jinak pokleslé. Jedná se o lidi především žádané, a to z důvodu, že naše společnost se chce bavit. Kdosi fenomén zábavy přirovnal k náboženství. Přečteme si některé analogie: „Obětní rituály jsou nahrazeny sportovními utkáními, při kterých nesoupeří nábožensky personifikované dobro a zlo, soupeří dva oddíly, z nichž jeden je demonizován a druhý zbožštěn. Obětní tance, při nichž se tančící

očisťovali, nahradilo 'trsání', očištné extáze nahradily zástupy omdlévajících při rockových koncertech, poutě na posvátná místa nahradila turistika.“ (Martin E., Umění nenudit se, revue Prostor 42, 1999, s. 14) Autor poté tvrdí, že zábava nenastupuje proto, aby prázdnotu duše odstranila – naopak prázdnotu vytváří. Paradoxně potom mnozí současní lidé utrací nejvíce peněz za prázdnotu duší.

Jak nasytit sytého?

Jako společnost netrpíme nedostatkem či hladem, ale klademe si otázku, jak nasytit sytého. Jak obdarovat toho, kdo má všechno? Jak ošatit člověka, kterému přetéká šatník? Jak zabavit toho, kdo všechno viděl? Zažil? Možná namítnete, že přeháním, že „všechno“ ještě nemáte, že vám šatník nepřetéká,

že jste všechno neviděli a nezažili. Máte pravdu, nicméně přesto asi budete souhlasit, že máte mnohem více, než potřebujete a že podobně jsou na tom i vaši přátelé a známí. Prostě se máme dobře, a přesto nám mnohokrát něco chybí. A nejen to. Mnozí z nás nebo kolem nás pociťují prázdnotu, nudu, úzkost, osamělost, stres a mnohé další negativní emoce. Proč, když život je tak krásný? Když je tolik možností, jak se rozptýlit?

Krise smyslu

Jedna z nejčastěji opakovaných frází, kterou slyším, zní: „Nemám čas.“ Mnozí z nás chronicky nestíhají, náš život připomíná strunu od kytary či houslí, která se neustále natahuje a natahuje až jednou... praskne. Když někdo řekne, že má čas, že je spokojený, že prožívá pokoj,

pak vypadá, že skoro nepatří do tohoto světa nebo že se fláká! A tak zvyšujeme výkon, chceme více zažít, vidět, poznat, stihnout, abychom nakonec konstatovali s Kazatelem, že se oko nenasytí viděním a ucho slyšením. V této souvislosti zmíním zkušenost s četbou autorů tzv. filozofie existence. Stručně řečeno, v jejich spisech příliš optimismu nenajdete. Spíše se setkáte s pocity jako úzkost, opuštěnost, nesmyslnost atd. Když pročítáte jejich díla, potom byste spíše čekali, že je vytvořili lidé, kteří prožili Gulag, Osvětím nebo jiná inferna. Proč ale takto pesimistickou filozofii tvoří lidé, kteří se měli hmotně dobře? Zřejmě proto, že buď oni sami, nebo společnost kolem nich prožívala jinou krizi než krizi materiální. Prožívala krizi smyslu. Kdosi se v této souvislosti provokativně zeptal: „K čemu je schopnost prodloužit lidský život, když mu neumíme dát smysl?“

Vším výše popsaným jsem chtěl ukázat na důležitý fenomén, se kterým jako společnost bojujeme. Oním fenoménem je krize smyslu, kterou přebíjíme mnoha nejrůznějšími náhražkami.

Umění žít

Když pozorně čteme Písmo, potom je někdy až nápadně „neduchovní“. Často se v něm slaví svátky. Jeden den v týdnu mělo být volno, za což již Seneca plánil Židy s tím, že prý promarní sedminu života. Celá jedna kniha Bible je věnována radosti z lásky a dokonce ze sexu! Ježíš proměňuje vodu ve víno (a víno kvalitní), místo aby učinil opak atd. Ano, v Písmu čteme o utrpení, ale zároveň o schopnosti žít, a dokonce života moudře užívat! Jak toto souvisí s tím, co jsem popsal? Neprotiřečí si to?

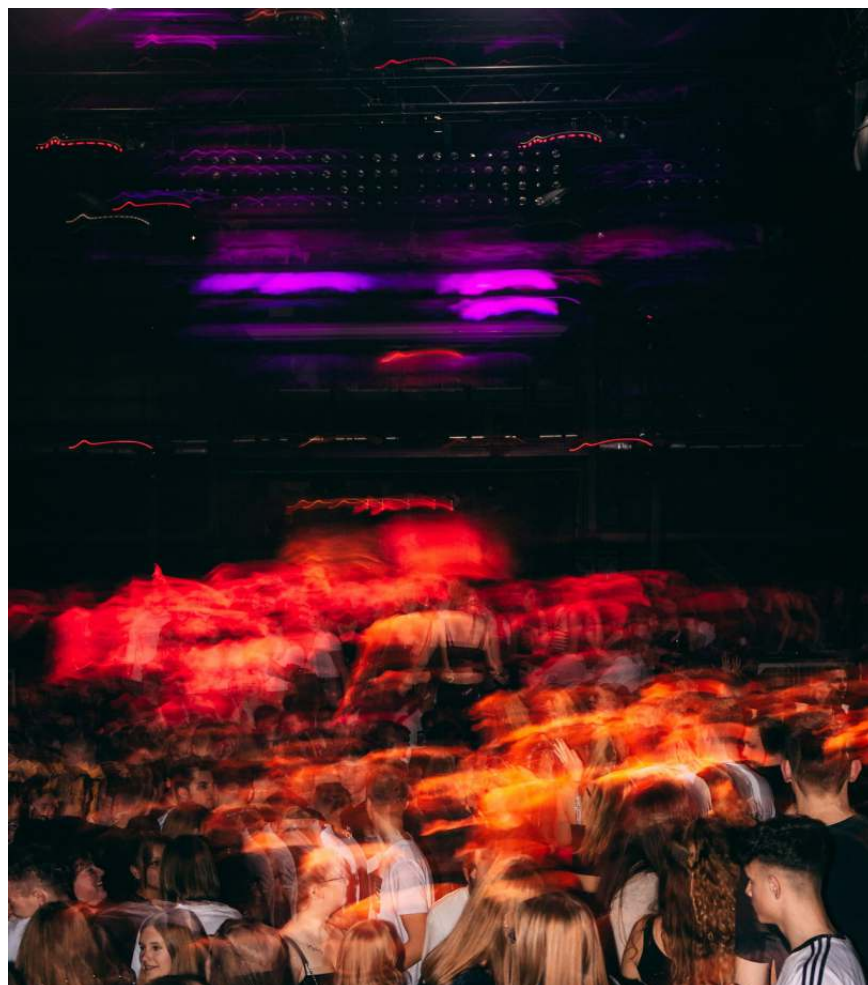
Když použiji název tohoto článku, potom umělé osvětlení na první pohled nerozeznáte od pravého. Rozdíl je ve zdroji světla, který nemusíme znát a navíc který se ukáže až po delší době. Podobné platí v životě. Jen málokterá činnost je sama o sobě špatná. Špatnou se stane, když začne nahrazovat Pána Boha. Jak to poznám? Možná podle toho, jak reaguji, když se moje děti nedostanou na vysněnou školu, když nejsem dostatečně oceněn, jak reaguji na to, když mi něco nevyjde. Ukazatelem

může být, zda v mém životě neexistuje nějaká závislost nebo zda jsem schopen odpočívat. Možná i podle toho, zda mám svobodu nezanedbatelnou část svého příjmu darovat na Boží dílo. Dalším ukazatelem může být i to, zda dokážu být sám, zda příliš často nepropadám pocitům nesmyslnosti a prázdnoty, zda mohu spolu s žalmistou vyznat „mně je v Boží přítomnosti dobře“ (moc takových lidí neznám, zato znám mnoho workoholiků). Poslední otázkou by mohlo být, pro co vlastně v životě žiji, zda neutíkám sám před sebou. Na to si ale sami zřejmě neodpovíte. O to více potřebujeme blízkého a zároveň k nám upřímného člověka.

Osobní svědectví

Žít z „umělého osvětlení“ mi hrozí, a to hodně. Snadno se mi stane, že mě naplní práce, služba, ale i sport, psaní a mnoho dalších (dobrých) oblastí. Jeden ze zásadních zlomů jsem ohledně popisovaného zažil při četbě Augustina. Když tento muž popisoval svoje obrácení,

jedním z impulzů byla tato otázka: Proč lidé – dle jeho slov nevzdělaní – prožívají takovou radost z Boha, a on je se svojí vzdělaností v koncích? Vůbec zde nechci hodnotit, kdo je vzdělaný a kdo ne. V mém případě jsem si, i vlivem Augustinovy zpovědi, kladl otázku, proč já, „náboženský profesionál“, prožívám větší radost z publikované knížky nebo z úspěšné akce, kterou jsem organizoval, než z Boha? Proč lidé, kteří „náboženskými profesionály“ nejsou, mnohokrát prožívají Boží blízkost a já nikoli? Několikrát jsem si navíc všiml, že když někdo v kruzích CB začal hovořit o Boží lásce, moci, o prožívání Boha, byl podezříván z únikových emocí, charismatických manýrů atd. Možná tito lidé nechtěně provokovali tím, že obnažovali to, co druhým scházelo. Tyto a asi i další vlivy mě dost změnil. Dál se snažím využívat čas, dál usiluji o mnohé věci, dál zápasím s časem, nicméně si mnohokrát říkám – nikdy si z ničeho neudělej životní cíl. Proč? Protože, řečeno s Augustinem, nepokojné je naše (tedy i moje) srdce, dokud nespočine v Tobě.

... a naši aplikaci máte?

Daniel Voldřich

Rozmohl se nám tady takový nešvar – aplikace! Dnes už téměř neexistuje oblast našeho života, kterou by nebylo možné svěřit nějaké mobilní aplikaci. Už před tím ani nejde uniknout. Už neexistuje supermarket nebo čerpací stanice, kde by člověk v klidu nakoupil, aniž by při placení čelil dotazu, zda už má jejich aplikaci. Pamatuji se, když byl telefon jen na volání a SMS? To byly časy. Dnes? Dnes je mobil plný aplikací úplně na všechno. Dokonce se uměle vytváří problémy a témata, aby na to mohla být zřízena nová aplikace. Tu si pak stáhnete, protože to „určitě potřebujete“, použijete to jednou, a pak už to jen zabírá místo v telefonu a užírá data. Největším paradoxem je, že existují aplikace, které vám pomůžou třídít ostatní aplikace. Lidé tak svůj denní program neprožívají, oni ho proaplikují.

Začíná to nenápadně už ráno. Mobil na nočním stolku spustí budík. Vypnete ho, jenže ouha. Blikají na vás notifikace ze sociálních sítí. Je třeba je všechny zkontrolovat! Pak ještě mrknout na předpověď počasí. A pozor, do toho všeho se hlásí chytré hodinky s vyhodnocením kvality spánku. Najednou je půl hodiny pryč, vy stále ležíte v posteli a váš telefon spálil víc baterie než vy kalorií. Ke snídani pak káva z chytrého kávovaru, ovládaného samozřejmě mobilní aplikací. Jak jen někdo může bez toho žít? Přes mobil si navolím přesný počet kávových zrn, přesné množství mléka, ale hlavně bez cukru, abych nepřišel do konfliktu s fitness aplikací. Ta by mi dala. Před odchodem do práce ještě rychle zkontrolovat podlahu v koupelně, ať mi zas mobil celý den nehlásí, že se robotický vysavač zamotal do zapomenutého ručníku.

Digitální svět není sám o sobě špatný a přináší spoustu výhod, pokud je používáme smysluplně a s rozumem. Pokud skutečně šetříme čas, například v komunikaci se státní správou, je vše v pořádku. Avšak překročit hranici, kdy

už býváme ovládáni a manipulováni, bývá velice snadné. Je to zpravidla vnucený pocit sociálního vyloučení a izolace, co nás vede k tomu, abychom si aplikace instalovali. Pocit odříznutí od některých informací, vyčlenění z nějaké společenské skupiny nebo pocit jiné překážky a nerovnosti. Pocit diskriminace, že nemůžu využívat některé služby nebo nemůžu nakupovat se slevou, bývá nejčastějším trikem. Podpora závislosti nebo zneužívání osobních údajů jsou rovněž čím dál častějším dopadem některých kontroverzních aplikací. Nezřídka je slyšet i o případech, kdy některé aplikace špehují naše finanční transakce a v krajním případě můžou odesílat peníze z našich účtů.

Pokud máte v mobilu aplikaci na každou svoji činnost, zkuste se na chvíli zastavit.

Je dobré občas zhodnotit, co nám skutečně prospívá a nenechat se ovládat neustálým tlakem digitálních podnětů. Máte pocit, že vám technologie pomáhají, nebo vás spíše zahlcují a odvádí pozornost? V bibli je napsáno: Všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě (1Te 5,21-22, ČEP). Tento verš nás vybízí k rozlišování a moudrosti. Zkoumání znamená přemýšlení a rozhodování. Ne všechno, co je populární nebo pohodlné, je pro nás skutečně dobré. Místo toho, abychom se soustředili na to, co je skutečně důležité, ztrácíme se v množství drobností, které nás rozptylují. Život nemusí být optimalizovaný na 100 %. Držet se jednoduchých a přirozených principů je cesta a předpoklad k tomu, abychom život prožili s naplněním Božího záměru.

Zachraňující a zachráněný

V letošním roce si připomínáme 80. výročí konce druhé světové války. Událost, kterou již kromě nemnoha pamětníků známe pouze z médií a hodin dějepisu. Přesto, nebo právě proto, bychom v tomto čísle rádi vzpomněli na ty, kteří si tuto dobu prožili takzvaně na vlastní kůži. Jde o dvě autentická svědectví – jedno z pohledu zachraňujícího a druhé z pohledu zachráněného. Ačkoli jsme oba texty již před lety v Tabitě zveřejnili, síla obou příběhů si přímo říká o to, abychom si je v souvislosti s výročím konce války znovu připomněli.

Příběh zachraňující: Portrét Ireny Sendlerowé

Katka Urbanová

Kdysi mi vyprávěl jeden ukrajinský pastor o debatě, která se odehrála na jejich oblastním setkání pastorů. Tématem byla služba žen v církvi. Přítomní pastoři se nakonec shodli na tom, že ženy nemají ve službě co dělat. Pastor, který mi to vyprávěl, byl jiného názoru. „Proč vám tak vadí, když ženy slouží Bohu?“ zeptal se. „To byste byli raději, kdyby sloužily satanu?“

Osobně věřím, že bez ohledu na to, zda žijeme v Čechách, na Ukrajině či v Saúdské Arábii, Boží touhou je, abychom mu jako ženy sloužily. Každá

z nás má svá obdarování, sny, věci, které nám leží na srdci. Při naší snaze sloužit Bohu se můžeme setkat s mantinely, které nám naše okolí nastaví, ale vždy v nich bude dostatek prostoru k manévrum pro Boží slávu. Povzbuzením nám k tomu mohou být i příběhy žen, které se nenechaly odradit překážkami a dělaly to, o čem věděly, že dělat mají. Jednou z takových žen byla i polská sociální pracovnice, katolička Irena Sendlerowa, která za 2. světové války zachránila s nasazením vlastního života 2 500 židovských dětí.

Irena Sendlerowa se narodila v roce 1910 v rodině polského lékaře. Vyrůstala ve městě Otwock, kde žila silná židovská komunita. Většinu pacientů jejího otce tvořili místní spíše chudší Židé. Jako dítě si hrála s židovskými dětmi a brzy se naučila komunikovat v jidiš. K Židům si zachovala po celý život velmi pěkný vztah. Proto těžce nesla, když se v předválečné době začaly ve společnosti šířit protizhidovalské nálady. První problémy kvůli svému přesvědčení o rovnosti lidí bez ohledu na rasu či náboženství zakusila při studiu na vysoké škole, kdy se postavila proti zavedení tzv. „lavicového ghetta“ a byla za to dočasně vyloučena.

Studium nakonec dokončila a začala pracovat na varšavském magistrátu jako sociální pracovnice.

V rámci práce na magistrátu našla způsob, jak pomáhat pronásledovaným Židům. Spolu s několika dalšími zaměstnanci falšovala dokumenty tak, aby se sociální dávky dostaly i k Židům, kteří se po konfiskaci majetku a upření práva na jakoukoli sociální podporu státu dostali do bezvýhodné situace.

Na podzim roku 1940 bylo ve Varšavě založeno tzv. varšavské ghetto. Do ghetta byli násilím sestěhováni Židé z přilehlých oblastí. Celkem jich zde nakonec žilo asi 450 000 na pouhých 2,6 km². Podmínky v ghettu byly otřesné. Docházelo k častým úmrtím kvůli epidemiím a nedostatku potravin. Ghetto bylo obeháno zdí a střeženo německou ochrannou policií. Přesto se našli lidé vně, kteří s nasazením vlastního života pašovali do ghetta potraviny, léky a ošacení. Jednou z nich byla i Irena Sendlerowa, která se dostávala do ghetta pomocí zfalšované propustky zdravotníka. Někdy v této době začala z ghetta pašovat i děti, zatím pouze sirotky, a získávala pro tuto činnost další spolupracovníky.

V září roku 1942 vznikla ve Varšavě Rada

pro pomoc Židům, později známá pod krycím jménem Žegota. Irena Sendlerowa se svými spolupracovníky vytvořila v rámci Žegoty tzv. dětské oddělení a za podpory Žegoty začala organizovat pašování dětí z varšavského ghetta ve velkém. Bylo to v době, kdy začínaly první transporty z ghetta do koncentračních táborů. Irena Sendlerowa dobře rozpoznala, že situace je vážná, a hledala způsob, jak v co nejkratší době dostat z ghetta maximálně možný počet dětí.

Prvním úkolem bylo přesvědčit rodiče. Irena Sendlerowa k tomu byla vhodnou osobou. Od malička se pohybovala mezi Židy, znala jejich kulturu i jazyk. Dále bylo třeba nalézt způsob, jak děti dostat ven. Hledaly se různé možnosti. Děti byly pašovány přes německé kontroly v sanitkách, rakvích, odpadkových pytlích. Byly prováděny kanály a podzemními chodbami nebo přehazovány v pytlích přes tři metry vysokou zeď ghetta. Posledním nelehkým úkolem bylo umístění zachráněných dětí. Tady Irena našla oporu u svých katolických přátel.

Podařilo se jí umístit děti v klášterech, sirotčincích i v rodinách jednotlivých farností. Opět bylo nutné falšovat doklady. Irena Sendlerowa později vzpomíná: „Žádný kněz mi nikdy neodepřel pomoc, žádný klášter přede mnou nezavřel své brány, žádná rodina neodmítla dítě, které jsem jí přivedla.“ Lidé, kteří děti ukrývali, přitom riskovali mnoho. Za ukrývání Židů nacisté trestali smrtí včetně vyvražďování celých komunit.

I Irena sama riskovala svými aktivitami zatčení a smrt. Zatčena skutečně byla – začátkem roku 1943. Po tři měsíce procházela krutými výslechy a mučením, z kterého pak měla doživotní následky. Přesto nepromluvila. Již podruhé tak zachránila svých 2 500 dětí, ty, kteří je ukrývali, kláštery, sirotčince, jednotlivé rodiny, ostatní členy Žegoty. Irena byla odsouzena k smrti. Jako zázrakem však vyvázla těsně před popravou díky ochotě vězeňských dozorců přijmout od Žegoty úplatek. Byla zapsaná do seznamu popravených a tajně propuštěna. Po svém

propuštění se i nadále věnovala záchraně židovských dětí až do zlikvidování varšavského ghetta v květnu téhož roku.

Ani po válce nebyl Irenin život jednoduchý. Jako bývalá členka Žegoty byla považována za nebezpečnou odbojáčku, a tak byla opět pronásledována, tentokrát komunisty. Následkem jednoho z výslechů ve vyšším stupni těhotenství potratila své dítě – syna. Měla ještě další dvě děti, kterým bylo zabráněno studovat. Měla být i uvězněna, ale opět jako zázrakem vyvázla přímluvou funkcionáře strany, jehož židovskou manželku zachránila. V roce 1965 jí Jad Vašem (*památník obětí a hrdinů holocaustu v Izraeli*) udělil titul „Spravedlivý mezi národy“, polská vláda jí však nedovolila vycestovat do Izraele, aby titul převzala. Ke konci svého života obdržela řadu polských i mezinárodních vyznamenání, byla navržena i na Nobelovu cenu míru. Zemřela ve Varšavě v 98 letech na zápal plic. V době její smrti žilo ještě asi 700 z 2500 jí zachráněných židovských dětí.

Příběh zachráněného: Dvakrát zachráněné dítě

TOMÁŠ GRAUMANN, brněnský Žid, naturalizovaný Američan, křesťanský misionář na Filipínách a jedno ze 669 dětí zachráněných Nicholasem Wintonem vypráví svůj příběh:

Narodil jsem se v Brně roku 1931 do židovské rodiny. Otec byl obchodník s obuví. Rodiče své židovství nepraktikovali a poměrně brzy se rozvedli. Maminka se znovu vdala za pana Hochberga. Všichni jsme se pak přestěhovali na zámek v Těšanech u Brna. Bylo to krásné místo. Přijíždělo k nám mnoho návštěv a příbuzných. Já i můj bratr Tony jsme byli obklopeni služebnictvem a žilo se nám velmi příjemně. Zdálo se, že to tak bude napořád.

Promarněná příležitost k záchraně

Zakrátko se ale psal rok 1938 a k nám na zámek přijela z Vídně teta Kamila se svou rodinou. Bylo mi divné, že tentokrát u nás zůstává déle než obvykle. Bylo mi sedm let a nechápal jsem ještě souvislosti se zabráním Rakouska Hitlerem. Teď vím, že čekala na emigrační doklady k vystěhování do Austrálie. Naléhala i na mé rodiče, aby rovněž odjeli, oni to však odmítli s tím, že v Československu je jejich domov. Když dnes držím v ruce „Landing permit“ s datem 27. července 1939 s platností na jeden rok, říkám si, jak by se asi můj život vyvíjel, kdyby naše rodina tehdy dokázala všechno opustit, kdyby matka s nevlastním otcem uvěřili, že nám hrozí smrtelné nebezpečí a přistoupili na

vystěhování. Povolení a příležitost vylodit se v Austrálii měli. Stačil k tomu v podstatě jediný doklad, jehož byli držiteli.

Do Velké Británie

V prvních měsících protektorátu Böhmen und Mähren k nám přicházel evangelický farář Odstrčil z Klobouk u Brna. Maminka měla sympatie k jeho církvi a s odstupem doby si uvědomuji, že zřejmě díky němu uvěřila, že očekávaný Mesiáš je Ježíš. A byl to patrně pan farář Odstrčil, který pomohl zorganizovat můj odjezd do Skotska. První srpnový den roku 1939 mě moje maminka spolu s babičkou odvezly do Prahy. V paměti mi zůstává výjev, jak jsme hledali hotel, kde bychom si mohli

alespoň trochu odpočinout a přečkat noc. Nakonec jsme se ocitli v jakémsi pokojíku, ale já byl ze všeho natolik rozrušený, že jsem nedokázal spát. Když už se mi zdálo, že konečně usínám, probudily mě, že musíme jet na Wilsonovo nádraží. Bylo mi divné, že je tam tolik dalších dětí. Než jsem se vzpamatoval, stál jsem u dveří vagónu a maminka mi dávala do rukou nějaké papíry. Na krku jsem měl zavěšeno veliké číslo, ale pořád jsem plně nechápal, co se děje, ani mluvit jsem nemohl.

Posadili mne do vlaku se dvěma zavazadly, ve kterých byla celá moje budoucnost. Na nádraží zůstaly uplakaná maminka a vyděšená babička. Netušil jsem, že jim dávám naposledy sbohem. A samozřejmě jsem nemohl tušit, že je to poslední vlak, který ještě mohl vyvézt židovské děti z obsazeného Československa. Můj bratr Tony zůstal pro nemoc doma. Měl jet následujícím vlakem, připraveným k odbavení na 1. září 1939. Ten však už nikdy nevyjel, toho dne totiž začala druhá světová válka. On, rodiče, babička a skoro všichni moji příbuzní zemřeli v koncentračních táborech.

Ve Skotsku

Do Anglie jsme dorazili lodí. Vlakem nás pak přesunuli do skotského města Selkirk. Slečna Corsonová se rozhodla přijmout dva chlapce. Vybrali mne a Tomáše

Schlesingera. Měli jsme nový domov a mnohé se změnilo. Slečna Corsonová neuměla česky, já zase neuměl anglicky. Brzy jsem však začal zvládat novou řeč, navštěvoval jsem anglicky mluvící školu, česky jsem ale postupně zapomínal. To ale nebylo to hlavní, co mě potkalo.

Dvakrát zachráněný

Rok po mém příjezdu do Skotska zavítal do naší vesnice známý evangelista Robert Hudson Pope. Pořádal velké setkání dětí, kde se zvěstovalo evangelium. Tam se zvláštním způsobem dotklo mého srdce, že Ježíš Kristus je oním dávno zaslíbeným Mesiášem, který přišel, aby zemřel za naše hříchy. Nejvíce mě zasáhla Ježíšova slova: „Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne můj otec.“ K jedné písni jsem se přidal i já. Nezapomenu, jak jsem vroucně zpíval: „Přijď do mého srdce, Pane Ježíši.“ U dveří mi kazatel pověděl slova, která mě provázejí celý můj život: „Abys duchovně rostl, musíš denně číst Bibli, Boží Slovo.“ Poslechl jsem ho. Uplynulo několik let. Jednoho večera jsem se vrátil ze setkání mládeže, rozsvítil lampičku a četl z Bible: „Posvět mi všechno prvorozené, co mezi Izraelci otevírá lůno, ať z lidí či z dobytka. Je to moje!“ (Ex 13,2)

Tehdy jsem pochopil všechny souvislosti. Narodil jsem se jako prvorozený

v židovské rodině. Byl bych určitě zahynul, kdyby mě nezachránil Nicholas Winton.

Když jsem později slyšel evangelium a uvěřil v Ježíše, který je nejen Mesiáš Židů, byl jsem zachráněn podruhé. Tentokrát nejen pro pozemský život, ale pro věčnost. Jako prvorozený syn právem náležím Bohu, chci mu sloužit a pro něho žít.

Tabita 1/2012

Tomáš Graumann žil v USA, sloužil jako misionář na Filipínách.

Po revoluci v roce 1989 se vrátil do Čech vyučovat angličtinu. V našem rozhovoru uveřejněném v roce 2012 na otázku, které období bylo pro něj nejradostnější, odpověděl:

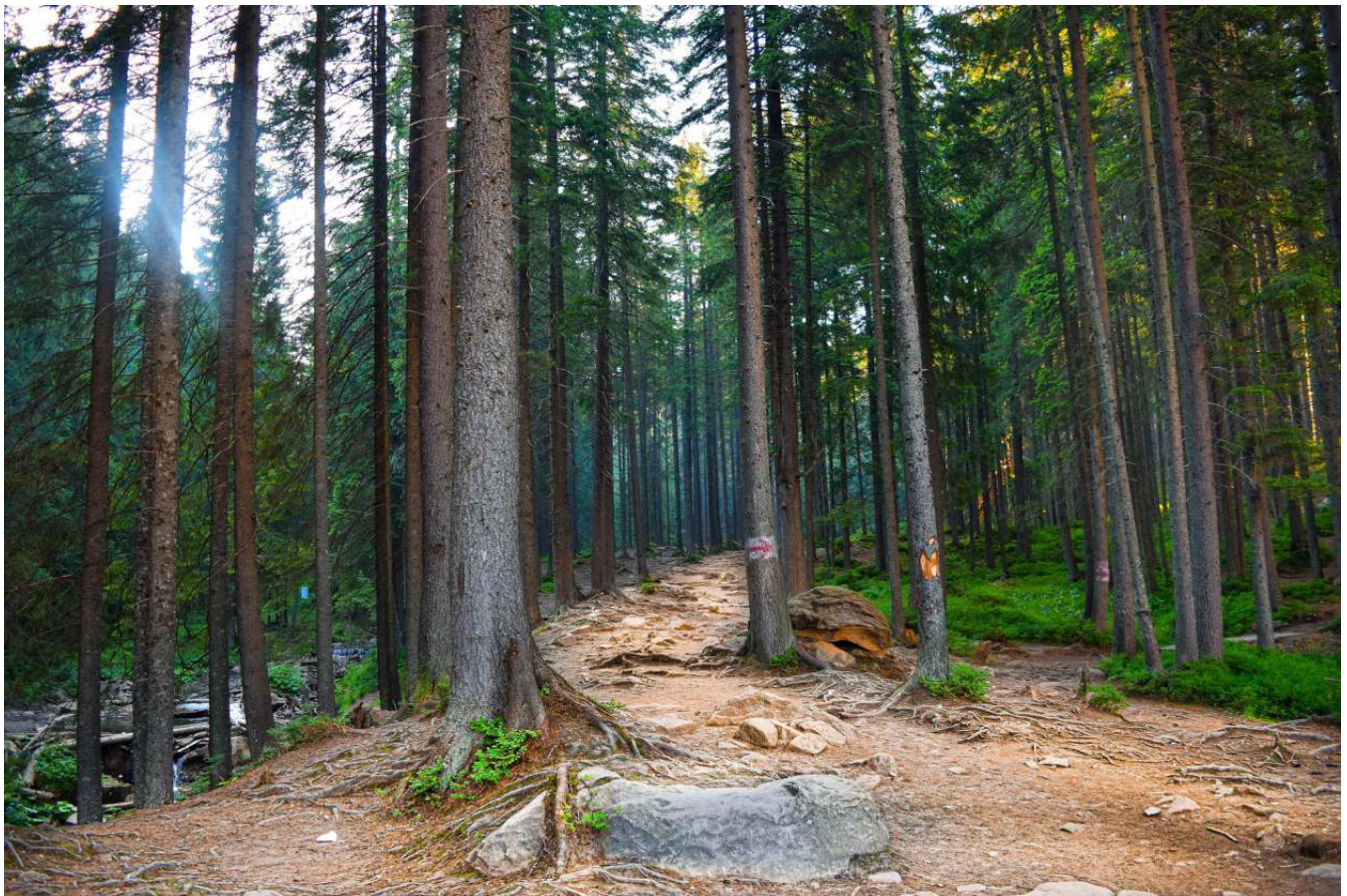
Nejpožehnanější období našeho života prožívám v posledních několika letech. Příležitost chodit od školy ke škole, od města k městu a vyprávět svůj příběh s názvem „Dvakrát zachráněné dítě“ je zlatým hřebem mého života. Jsem velmi vděčný za příležitosti i sílu, kterou mi Pán dává.

Celý rozhovor naleznete zde: <https://etabita.cz/?s=graumann>

Zemřel v dubnu roku 2020 ve svých 89 letech.

Použity materiály BTM

Boží plán

Věra Šnofláková

Také už jste slyšeli tu větu: „Pokud chceš pobavit Pána Boha, tak mu určitě řekni o svých plánech.“ Právě to jsem učinila jednoho sobotního rána při rychlé modlitbě, protože než se bude odpoledne konat oslava narozenin našich dětí, tak musím zajet koupit jediné tento chleba a jediné v tomto pekařství, uvařit oběd, který si oslavenci přejí, nachystat občerstvení, přesně tak, jak zní instrukce, dodělat dort přesně dle zadání, uklidit i nejmenší smítečko... Náš pes se mě celou dobu snažil přesvědčit, jak bláznivý nápad to je!

Tak jsem se celé dopoledne honila za těmi pomíjivými pozemskými statky, aby všichni kolem mě (a především oslaven-

ci) byli naprosto šťastní. Ale velmi rychle jsem došla k poznání, že zavděčit se všem není v lidských silách a přiznat si, že já něco nezvládnou, bylo pro mě v ten okamžik ještě horší. A když se po dalších deseti minutách přišla zase nejmladší dcera zeptat, „kdy už konečně přijede babička s dědou, teta se strejdou atd.?“, (což provozovala od 5 hodin ráno), byla jsem velmi hrdá na svůj nápad, že kdyby mi okamžitě pomohla, tak jí to čekání mnohem lépe uteče a budeme spokojené obě (což dnes už jasně vidím jako další důkaz, jak je naprosto marné jen lidské konání). Dcera s nadšením souhlasila, jenže tohle jí nešlo a tohle taky ne, z toho už jí bolí ruka, tak to dál

dělat nebude a dle naprosto odlišného vývoje situace se měnila i její nálada. Já místo pomoci viděla jen další hromadu nepořádku navíc, který budu muset zpacifikovat, než přijedou hosté, a dceři jsem to samozřejmě nezapomněla náležitě zdůraznit. Mé tělo (nebo spíše má lidskost) si umínilo, že ani po dvou nočních rozhodně spát nepotřebuje a vše do posledního puntíku zvládne a určitě nepotřebuji nikoho prosit o pomoc (i když nabídky byly).

A když někoho napadne taková bláhovost, že sám vše dokonale zvládne, pak místo, aby si užíval radost, že jsme se zase všichni společně sešli – tady a teď, celý tento čas, který nám byl dán, že

můžeme být po dlouhé době zase všichni spolu, tak dotčným – má maličkost, přemáhá šílenou únavu, neustále sleduje, zda někomu něco nechybí, zda všichni vypadají, když ne šťastně, tak aspoň spokojeně...

Pane, dnes už naprosto chápu, že to chtělo pořádnou ránu, abys mě probral, a že ten beton v tom sklepe pořádně tvrdý byl, jak jsem zjišťovala následující dny, kdy jsem se pravé strany obličej nemohla ani dotknout. Ale dobře mi tak, protože pořádná rána bylo přesně to, co jsem v danou chvíli potřebovala, aby se mi konečně „rozsvítilo“ v té mé palici, co je pro mě a mou rodinu skutečně nejdůležitější v životě.

V nemocnici mi moc hodná paní doktorka oznámila, že jsem si způsobila parádní otřes mozku a určitě si mě tu nechají – no, co se dá dělat, stejně bych jim doma spíš překážela, než pomáhala. A následovala další otázka: „Víte, jak se to léčí?“ Naprostým klidem – žádné čtení, žádné koukání na televizi, do mobilu, žádné přemýšlení – naprostý klid. Hmm, to je hezký, co já tu celou tu dobu budu dělat, když nic nesmím a všechno mi zahrhlí? Tak budu jen v klidu ležet – jenže chvíli to jde a pak se začnou vkrádat vtíravé a neodbytné myšlenky: Nešla jsem do toho sklepa z těch schodů moc rychle? Fakt jsem byla tak strašně unavená? Dalo se tomu předejít? Neříkali, že nemám přemýšlet? Ještěže jsem to odnesla jen otřesem mozku, vždyť to mohlo dopadnout mnohem hůř. Pane, díky, že jsi mne ochránil.

Jako poděkování se pomodlím – to je nápad, já jsem na to přišla: já se mohu modlit! A k tomu nepotřebuji ani mobil, ani televizi, protože tohle přece umím nazpaměť! A nebudu přemýšlet. To jsem si původně myslela. Rozhodně na to nejsem hrdá, že mi tak utíkaly myšlenky (Kdo jim teď doma uvaří? Kdo vypraví ráno nejmladší dcery do školy, když jedou na výlet? Kdo s nimi udělá úkoly? Kdy už budu moct jít do práce?) od takové krásné modlitby, ale nemohla jsem si pomoci.

Nejspíše těmito myšlenkami, možná následkem pádu, jsem se dokázala vystresovat natolik, že má latentní tetanie, která spoustu let pokojně spala,

se rozhodla probudit s plnou silou. Po propuštění z nemocnice jsem dělala vše, co mi lékaři doporučili, abych se co nejdříve v plné síle (to jsem si myslela já) vrátila k normálnímu životu před úrazem. Nicméně šílené bolesti hlavy mě neopouštěly a pro mě z naprosto nepochopitelného důvodu následoval další pád – tentokrát našťěstí ne tak dramatický, i když týdenní pobyt v nemocnici si vyžádal.

Když mě po týdnu pustili domů, nemohla jsem zamhouřit oka (což jsem před úrazem nikdy nezažila) a celou noc mi to šrotovalo na plné obrátky: Kdy já se konečně uzdravím, kdy já se do té práce vrátím? Co pro uzdravení ještě mám udělat, aby to už bylo?

Po této neklidné noci a modlitbách za všechny, na které jsem si vzpomněla, začalo svítat. Protože ráno začínám modlitbou chval a pak úryvkem z Písma, který nám všem ze skupinky Sievers posílá jedna moc hodná paní, čtu: „Důvěřuj mi a nedělej si starosti, protože já jsem tvá síla! Jsou úkoly, které nemusíš zvládnout dnes ani zítra. Zanech je tedy budoucnosti a vrať se do přítomnosti ke Mně...“ A první, co mě napadlo: Já si tady nad tím lámu hlavu celou noc a stejně jsem nic pořádného nevymyslela – a stačí začít každý den s Pánem a hned mám jasné řešení. A to načasování – přesně v okamžik, kdy tu radu zoufale potřebuji! Ano, důvěřuji ti a dávám ti celý svůj život! Modlila jsem se ještě dlouho, naprosto upřímně z hloubi svého srdce, a najednou jsem cítila, jak se nádherný pokoj vlévá do mého srdce, hlavy, každého kousku mého těla. Tento večer se mi usínalo úplně blaženě v Pánově náruči.

A následující ráno čtu: „Žij především v mé přítomnosti. Postupem času si přestaneš všimnout toho, kde zrovna jsi a s kým, protože zaměříš svou pozornost na Mě.“ Ano, Pane, přesně tak to chci z celé duše a z celého svého srdce! Připravil jsi pro mne cestu, která je i navzdory četným protivětným cestou plnosti života a pokoje. A dnes už si zcela uvědomuji, že není samozřejmostí, co jsem tak samozřejmě brala, že není samozřejmostí mít možnost v klidu a pohodlí svého domova důvěrně rozmlouvat s Tebou.

A konečně snad začínám chápat důvody svého pádu: Kolik času věnuješ Mně a kolik tomu, abys měla navařeno, uklizeno? A uvědomuješ si, že veškerý čas máš ode Mě a vůbec by to tak třeba nemuselo být? Čemu všemu přes den dáváš přednost, než máš večer čas chvíli na Mě? Takhle to opravdu chceš, po tom, co jsi zažila? A naprosto jasně mi došlo, že bez radikální změny u nás doma to nepůjde.

Až nápadně rychle jsem zjistila, že nemusím dělat vše sama, abych si uchovala získaný pokoj a více času na modlitbu. Že mohu poprosit druhé o pomoc a reálně zařídit, aby to fungovalo. Že na všechny úřady nemusím chodit já osobně, ale úplně klidně mohu někoho delegovat nebo to vyzkoušet z domova on-line a ten ušetřený čas pak strávit ve společnosti toho Nejlepšího. A když jsem si konečně přeplánovala, kdy a s kým budu trávit čas, až překvapivě rychle se začala měnit k lepšímu i situace u nás doma.

Pane, díky, že mě denně ujišťuješ o své nekonečné lásce. „Jsem s tebou neustále a s láskou o tebe pečuji. To je nejdůležitější, co potřebuješ ve svém životě vědět. Nejsem omezen časem ani prostorem a navěky jsem ti zaslíbil svou Přítomnost. Nemusíš mít obavy z budoucnosti, protože Já už jsem v ní. Proto si nedělej starosti o zítřek.“ Naštěstí už jsem schopna Ti plně důvěřovat, protože naprosto jasně vím, že Ty se o mě postaráš, že mi dáš ve správný okamžik poznat, co budu potřebovat, abych šla po cestě, kterou Ty jsi mi naplánoval.

Bylo mi jasné, že nezklameš. „Nezapomeň, že tvá radost není závislá na okolnostech. Někteří nešťastní lidé žijí uprostřed okolností, které by jim druzí mohli závidět. Nabývej síly i ve své slabosti. Tvoje křehkost není ani trestem, ani známkou nedostatku víry. Naopak ti, kdo jsou slabí jako ty, musí žít z víry a spoléhat se na to, že je provedu každým dnem.“ A i když jsem stále ve stavu nemocných a práce neschopných, dnes už díky této škole života dokážu toto dlouhodobé omezení prožívat s důvěrou a plnou odevzdaností do Božích rukou.

Štěstíčko z pouti

Hana Pinknerová

Pamatuju si to z dětství, že se na pouťových stáncích prodávala štěstíčka. Byly to malé bílé papírové sáčky, které byly zalepené, aby kupující neviděl, co je uvnitř. Teprve když si člověk jeden z těch sáčků vybral a zaplatil, mohl se podívat, jaké má štěstíčko. Bývaly to různé věci – malá figurka, obrázek, dětský prstýnek nebo nějaká jiná levná cetka. Ten dárek většinou za moc nestál, ale ta chvíle, než bylo tajemství obsahu odhaleno, ta byla překrásná.

Proč se tomu vlastně říkalo štěstíčko? Člověk přece věděl, že uvnitř něco bude. Možná, že princip té hry spočíval v tom, že člověk dostal překvapení. Je pro vás

překvapení štěstím? Někteří lidé nemají překvapení rádi. Nejspíš mají špatnou zkušenost, že jejich překvapení pro ně bylo nepříjemné. Měli ve svém pytlíčku něco ošklivého, něco, co si nepřáli, co nechtěli a museli se vděčně radovat. Od té doby nechtějí, aby je někdo překvapoval. Přesně si říkají, jaký dárek by chtěli dostat, nebo si žádné dárky pro jistotu nepřejí. Škoda. Dostat dárek přece má být štěstí.

Je to podobné jako představa nebe. Nikdo si neumí představit, jaké to tam jednou bude. Spousta lidí má špatné zkušenosti, někdo jim o Bohu napovídal věci, které se jim nelíbily, které je děsily,

kteří nemohli přijmout. Nebe jako nekonečná nuda zdoluhavé zkoušky pěveckého sboru. Nebe jako dobročinná slavnost s mizerným občerstvením a štěstíčky, která za nic nestojí. Já myslím, že štěstíčka jako ta z poutí, nám kazí celou perspektivu. Představuju si to jinak. Bude to nádherná chvíle tajemství, kdy nevíme, co nás čeká, pak otevřeme zavřené oči a bude to daleko krásnější než cokoli, co jsme prožili, viděli nebo si zkoušeli představit. Já tomu věřím.

Text je z knihy Být blíž, Návrat domů 2023.

Andělský kemp pro děti, které mají mámu nebo tátu ve vězení

Jitka Vrbová

„Nechte děti a nebraňte jim přicházet ke mně – vždyť právě takovým patří nebeské království!“

Simona měla docela hezké dětství. Alespoň to tak vnímala. Táta jí dával k narozeninám skvělé dárky. Netušila, že jsou kradené... Když jí bylo devět, před očima jí zatkli policisté tátu. Ona sama zůstala stát na ulici v zimě kdesi v Praze se svými dvěma bratry – dvojčaty. Táta skončil ve vězení. Protože Simona měla s tátou vřelý vztah, velmi ji to zasáhlo. Styděla se za to, co se stalo, a uzavřela se do sebe.

Bohužel i máma za pár měsíců skončila ve vězení, protože podlehla drogám a ty u ní byly na prvním místě. Simča s bratry skončila v péči babičky. Ta by pro děti udělala všechno, i když ji trápilo zdraví a nemohla s nimi úplně držet krok. Také finančně rodina strádala a babička byla ráda, že zvládla uhradit ubytování, jídlo i ošacení dětí. Na víc nezbývalo. Simona v létě odjela na Andělský kemp. Pořádá ho každé léto křesťanská nezisková organizace Mezinárodní vězeňské společenství (MVS). Tady konečně mohla dívka

otevřeně mluvit o tom, jak moc ji zklamala máma, jak jí chybí táta a jak čeká na každý jeho telefonát nebo dopis. O tom, jak si uvěznění rodičů vyčítá a přemýšlí, co mohla udělat jinak, aby se to nestalo. O tom, jak cítí tíhu odpovědnosti za své bratry a bojí se budoucnosti. Tyto pocity jsou falešné, přesto děti vězňů často cítí vinu za své rodiče. Je potřeba jim říct, že za nic nemohou a že to, co se stalo, není jejich vina. Podle Simči bylo úlevné vidět na kempu, kolik dětí má rodiče za mřížemi. Našla si mezi vedoucími dokonce

kamarádku, s kterou zůstala v kontaktu i po kempu.

Nikdo z účastníků kempu se nemusí stydět za to, že má mámu nebo tátu ve vězení, všichni jsou na stejné lodi. Tento kemp je totiž určen pouze pro děti vězněných rodičů. Díky dárcům je pro ně dokonce zdarma. Pečující osoby totiž často ani nemají peníze na tábory a jiné prázdninové aktivity dětí vězňů. Často je Andělský kemp jedinou jejich prázdninovou aktivitou. Každý rok na něj odjede zhruba stovka dětí z Moravy a Čech.

„A za co sedí tvůj táta?“ I takové rozhovory je možné na kempu zaslechnout. Nikdo tady děti nesoudí. Dobrovolníci, všichni křesťané, jsou připraveni děti kdykoliv vyslechnout, poradit jim, utěšit je nebo tam prostě jen s nimi být. Osudy těchto dětí nejsou vždycky úplně šťastné. Některé žijí v dětských domovech, v rodinách, kde je běžné násilí, agresivita. Andělský kemp dětem nabídne pobyt v přírodě, hry, zpívání u táboráku. Vlastně obyčejné věci pro mnoho dětí. Děti vězňů zde zažívají ale svá mnohá poprvé – jeden kluk šel třeba poprvé na pěší výlet do přírody, jiná holčička si vyzkoušela poprvé ve svém životě umývat nádobí... Některá poprvé jsou skutečně překvapivá.

Jakub a Bible

Jakub je nejstarší ze tří sourozenců a vychovává ho babička. Jeho máma je ve vězení, byla drogově závislá, a táta o děti nejeví zájem. Vloni byl Kuba také na Andělském kempu. Osmiletý chlapec byl od začátku zvědavý. Viděl, že se vedoucí společně modlí a často přicházel s otázkami o Bohu. Na duchovním workshopu pak dostal Bibli. Na konci kempu prohlásil: „Tahle kniha mi změnila život.“

Je to jeden z okamžiků, který ukazuje, jak Bůh v našich životech koná. Všichni jsou Boží děti. I ty, které společnost zatracuje, protože mají mámu nebo tátu ve vězení.

Dětí, které mají mámu, tátu, nebo dokonce oba rodiče ve výkonu trestu, je v ČR každý rok zhruba 30 tisíc. Těmto dětem se přezdívá „neviditelné děti“. Nikdo o nich moc neví, rodiny to často

před společností tají. Podle výzkumu Rodičovství za mřížemi, který provedlo MVS ve spolupráci s Masarykovou univerzitou v Brně, jsou tyto děti velmi traumatizované, cítí vinu a ovlivňuje to jejich psychický i fyzický stav. Na rodiny a děti vězňů obecně společnost pohlíží skrz prsty, což jim moc nepomáhá. Do nelehké situace se přitom dostávají bez vlastního přičinění. Když srovnáme podobnou situaci, kdy se rodiče rozvedou, nebo dokonce jeden zemře, tak tyto děti všichni opečovávají, věnují se jim, projevují lítost, spontánně jim pomáhají. Když dítě odejde rodič do vězení, většina společnosti je odsoudí. To těmto dětem moc nepomůže. Naopak, často pak „plní“ přání společnosti a končí také jako kriminálníci.

MVS se těmto dětem věnuje v různých projektech systématicky a dlouhodobě. V Praze, Brně nebo České Lípě vede Andělský klub pro pravidelná setkávání, na Vánoce dětem vězněných rodičů posílá dárky jménem odsouzeného rodiče, organizuje setkání rodin s dětmi a odsouzeným rodičem přímo ve věznici a mnohé další. Cílem je však dětem ukazovat, že za chyby svých rodičů nemohou, že jsou hodnotné a Bůh je má rád za každé situace a neopustí je. Každé dítě zažívá něco jiného, ale každé touží pocítit lásku, pochopení a přijetí.

Mezinárodní vězeňské společenství, z. s.

Vzniklo v roce 2010 jako křesťanské ekumenické sociální hnutí v oblasti vězeňství. Svoji pozornost věnuje vězňům nebo propuštěným lidem, ale také obětem trestných činů, rodinám vězňů, zejména jejich dětem. Vede na 20 různých projektů a všechny jsou založené na bázi křesťanství a restorativní justice. Zaměstnanci a dobrovolníci jsou členy celého spektra křesťanských registrovaných církví. Patří do mezinárodní sítě Prison Fellowship International – největší světové křesťanské organizace pomáhající ve vězeňství. Je součástí pracovní skupiny při Úřadu vlády ČR, která se snaží zlepšit práva dětí ve společnosti.

www.mvs.cz

Jak můžete podpořit Andělský kemp?

Finanční dar: číslo účtu najdete na www.mvs.cz

Staňte se dobrovolníkem:

Pojedte jako dobrovolník v létě na Andělský kemp a zažijte Boží pomoc v praxi. Kontaktujte: kristyna.vozdecka@mvs.cz

Modlitbou: Modlete se za rodiny a děti vězněných rodičů nebo za věznici, kterou máte nejbližší, za zaměstnance, kaplany a jejich práci.

Děkujeme!

Příběh LEGA

Tomáš Jeřábek

Asi všichni znáte ty malé plastové kostky s výstupky na jedné straně a trubičkami na druhé, které do sebe tak krásně zapadají. Už několik generací dětí je používá k zábavě i rozvoji kreativity a fantazie. Jsou lidé, kteří mají lego jako dětskou zábavu, a pak jsou tací – jako třeba já – kteří se ke stavbě lega stále a znovu vrací i po třicítce a ony plastové kostičky se pro ně staly celoživotním koníčkem.

Příběh značky LEGO začal v roce 1932, kdy si jistý Ole Kirk Christiansen, drobný dánský podnikatel, založil firmu na výrobu hraček. O dva roky později ji pojmenoval LEGO. Název firmy je zkratkou dánských slov „leg godt“ („hrát si dobře“) a zajímavé je, že v latině znamená „dát dohromady“ –

což nádherně vystihuje budoucí charakter dnes známé stavebnice. V té době však Christiansen ještě netušil, jakým směrem se jeho firma vydá, protože se zabývala výhradně výrobou dřevěných hraček.

Pro mě osobně je příběh Oleho a jeho syna Godtfreda silným svědectvím o tom, jak je důležité se v životě nevzdávat a dělat věci co nejlépe. **„Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu.“ (Koloským 3,23; Bible 21).** Tento biblický princip dobře chápal i sám Ole, který se hlásil k luteránské církvi. Ostatně, když jeho syn Godtfred začal s otcem spolupracovat ve firmě a pokusil se ušetřit peníze snížením počtu nátěrů hraček, dostal od něj

ihned za vyučenou. Musel všechny hračky znovu osobně přebarvit, aby k zákazníkům dorazily v perfektní kvalitě.

Firma na dřevěné hračky se slibně rozjížděla, dokud ji v roce 1942 nesrovnal se zemí požár. Tehdy to téměř vypadalo jako konec lega. Ole se však nevzdal a rozhodl se továrnu postavit znovu – ještě lepší. Firma tak mohla znovu začít růst. Když v roce 1947 zakoupil lis na plasty a začal s tímto novým materiálem experimentovat, mnozí ho považovali za blázna. První kostky se známými výstupky na horní straně začaly továrnu opouštět v roce 1949, ale nesetkaly se s úspěchem – obchodníci je vraceli a zájem byl malý. Mohlo by se zdát, že

Ole narazil na slepou cestu. On se však nevzdal a spolu se svým synem, který v roce 1954 převzal vedení firmy, dál pracoval na vylepšení stavebnice. Klíčové bylo jednak technické řešení (systém trubíc ve spodní části, patentovaný v roce 1958), jednak nové materiály – ale především geniální vize stavebnic, které se mohou vzájemně propojovat a doplňovat.

Vždy když si užívám odpočinek při zacvakávání těchto plastových kostiček do sebe, vzpomenu si na tento příběh. Ukazuje, že některé změny, nové nápady či příležitosti mohou být během na dlouhou trať. Často nerozhoduje množství problémů, které se po cestě objeví, ale to, zda my sami nevzdáme svůj běh. U lega trvalo téměř jedenáct let, než se od první vylosované plastové kostičky dostali k funkčnímu konceptu. Firma zažila i druhý zničující požár v roce 1960, po kterém se Godtfred rozhodl už dřevěnou sekci firmy neobnovovat.

To mě vede k druhé důležité myšlence. I ze složitých a těžkých životních situací může vzejít něco dobrého – pokud se nevzdáme (a pokud budeme důvěřovat Bohu). Možná právě tento požár umožnil Godtfredovi posunout lego tam, kde je dnes, protože firma se díky

němu plně zaměřila na plastové stavebnice a celý vývoj se tak začal soustředit na sekci, která dnes dělá lego LEGEM. „Víme, že těm, kdo milují Boha, všechno napomáhá k dobrému – totiž těm, které povolal podle svého záměru.“ (Římanům 8,28; Bible 21).

A tak, když někde na policice nebo v obchodě uvidíte tyto plastové kostičky, můžete si právě tento verš připomenout. Nezáleží na tom, v jaké životní situaci se právě nacházíte – všechno nám může pomoci k dobrému, pokud zůstaneme Bohu věrní.

Fotografie k článku: autor

Pojďme se posadit zdravě

Štěpánka Halamová

Mnoho z nás tráví většinu dne vsedě. Já osobně jsem přesvědčena, že naše tělo nebylo Bohem stvořeno ke statickým pozicím, ale k pohybu. Bohužel dnes je mnoho pracovních pozic statických,

a proto je potřeba naše tělo trénovat na zvládnutí několikahodinového sedu či stoje.

Sedět v práci během celé pracovní doby ve správné pozici je náročné. Čím lépe se

naučíme sedět správně, tím víc snížíme rizika zvětšujících se problémů a bolestí zad, a následně i celého těla.

Pokud teď čtete tento článek – jsem přesvědčena, že u toho sedíte.

Pokud máte nohu přes nohu, dejte si obě nohy na zem na v šíři kyčelních kloubů – plošky cca 13 cm od sebe.

Pokusíme se nastavit správný sed. Nejprve nastavíme pánev: správná část našeho pozadí pro sed se jmenuje sedací hrboly. Svým způsobem jsou to dvě balanční plochy na spodní části hýždí) – hrbolky na naší pánvi. Je třeba je na svém pozadí najít a sednout si přímo na ně a vytáhnout svoji páteř vzhůru. Poté nastavíme chodidla na šíři kyčelních kloubů – 13 cm od sebe, v kolenním kloubu pravý úhel – pokud nám to dovolí židle, anebo o trochu větší než pravý úhel v kolenní (lépe se vstává ze židle). Opření chodidel o podlahu ihned pocítíte na držení těla.

Vyzkoušejte si experiment – opřete se o chodidla, jako je to na druhém obrázku, poté si dejte chodidla pod židli. Je mnohem těžší udržet správný sed, pokud nemáme dobrou oporu – ukotvení o chodidla. Jakmile nastavíme správně chodidla a pánev, budeme držet svá kolena na šíři kyčelních kloubů – v držení správné pozice sedu nás už může zastavit pouze to, že nemáme správně aktivní pánevní dno, bránici (dechový sval), nitrobrášní tlak - ale to zase příště!)

Raná ze svahů Oblíku

Krajinou překynutých bábovek

Petr Plaňanský

Pojďme se dnes spolu projít tajuplnou krajinou roztodivných homolů, kuželů a báboviček. Naše kroky tentokrát zamíří do oblasti oblíbené mezi rogalisty a paraglidisty, a tak trochu pozapomenuté mezi milovníky hor. Jistě již správně tušíte, že jde o malebné České středohoří. To je rájem pro turisty, kteří mají rádi náročnější a strmější výstupy, ale i lovce vrcholů s prominencí vyšší než 100 metrů.

Oblast leží v těsném (jižním) sousedství Krušných hor a rozkládá se mezi Louny a Českou lípou. Jde o pozůstatek dávného řádění magmatu Oháreckého riftu, díky čemuž máme nádherný pás vyhaslých sopek a hřbetů nejrůznějších tvarů.

Krajina je známá nejspíš i tím, že jejím nejvyšším bodem je vrchol Milešovky (837 m. n. m.), která nabízí kruhový rozhled (z rozhledny). Milešovka je

největší horou na českém území, neb bezvětří je zde pouze osm dní v roce. Na vrcholu funguje malá restaurace, jejíž služby uvítá každý, kdo se za větrných či chladných dní vyškrábe až na samotný vrchol (při plánování si zjistěte, zda restaurace má ten který den skutečně otevřeno).

Půvabná a velice členitá krajina se dá navštívit na „skok“ či se dá bez problémů naplánovat i několikadenní

putování. Nabízí nejenom nádherné (a někdy i značně náročné) výstupy, nýbrž i různé historické památky – namátkou třeba hrad Kostomlaty či zřícenina hradu Kalich (Žižkova hrádka na stejnojmenném vrcholu), případně historická centra kdysi slavných měst, která obklopují oblast.

My zamíříme tentokrát na jihozápadní výspu CHKO, tedy severně od města Louny. Konkrétně se vyšplháme na Srdov a Oblík a posléze navštívíme Ranou, která je svým tvarem nepřehlédnutelnou ikonou oblasti.

Pokud pojedete autem, můžete ho ponechat u Mnichova, našeho východiska prvního výšlapu. Budete-li využívat železnici či autobusy, patrně budou vaším východiskem Louny či některá z přilehlých výsek, kam vás zaveze autobus místní dopravy.

My tedy vyrazíme z Mnichova po zelené značce, která nás dovede do sedla mezi Oblík a Srdov. Zde se rozhodneme, kam dříve. Pokud budeme pokračovat po zelené, pak vyšplháme nejprve na Oblík. Nicméně Srdov bych rozhodně nevynechával, protože poskytuje možná ještě zajímavější rozhled než Oblík. Takže jistě stojí za to seběhnout a vydat se na i protilehlý vrchol. Ze sedla na Srdov vede neznáčená stezka přes pastvinu a vrcholový výšvih vede sice přes

skaliska, ale s opatrností je dobře schůdný. Přes vrchol se dá pokračovat na Brník a neznáčenou cestou seběhnout dolů a vrátit se k naší výchozí pozici.

Posléze je možné popojet autem na parkoviště přímo pod Ranou a vystoupat na tento nádherný hřbet, z něhož východním směrem můžeme obdivovat

trojici vrcholů Brník-Srdov-Oblík a směrem západním pak vrchol Milé.

Mimochodem, příští rok v březnu uplyne 50 let od vyhlášení Chráněné krajinné oblasti České středohoří, proto doporučuji vyrazit do oblasti ještě letos, než se o ni strhne mediální zájem.

Oblík a Raná ze Srdova

Brník a sev. vrcholy Středohoří ze Srdova

Sev. vrcholky Středohoří a Brník, Srdov a Oblík

Milá ze sedla Rané

Fotografie k článku: autor

Venku se zelení a nám se nelení

Recepty ze surovin, které nám na jaře venku vyrostly.

Sluníčko už nesměle hřeje a venkovní smutná šed' se začíná měnit v pastelové barvy jara. Pokud nebudeme „líní“ vyrazit na sběr jarních rostlin, můžeme si z mnohých připravit něco dobrého.

At' se to zelená i na talíři

Věra Dvořáková

Podívejme se na některé všeobecně známé „plevele“, s nimiž se v této době můžeme setkat na zahradce i v přírodě. Nejenže všechny mají léčivé účinky, ale také jsou v této době brzkého jara vítaným příspěvkem do naší kuchyně.

Smetanka lékařská

Mladé listy je nejlepší sbírat před květem, stvoly a úbory květů po dobu kvetení. Kořeny na jaře a na podzim. Celá rostlina je léčivá od kořene až po květ.

Mladé listy jsou nahořklé a hodí se do salátu. Stejně i lodyhy. Květy ozdobí každý salát i obložený talíř. Většina z nás zná též pampeliškový med.

Bršlice kozí noha

Pro bršlici nemusíme chodit daleko. Většinou ji má, ke své malé radosti, na zahradě každý zahrádkář. Ale najdeme ji i všude ve volné přírodě. Použit se dají mladé křehké lístky. Do salátu, na chléb s máslem nebo tvarohem, do polévky, na vegetariánské karbanátky, můžeme z ní vyrobit i pesto nebo špenát. Používala se již ve středověku jako léčivka na dnu. Má i mnoho dalších léčivých účinků.

Jetel

Sbírají se mladé lístky i květy. Květy lze ozdobit salát i chléb s pomazánkou.

Popenec břechťanovitý

Jako koření do tvarohu, bramborového salátu, míchaných vajec, do polévek, kaší, omelet, na vařené brambory, do karbanátků, na těstoviny... v této době i (kromě kopřiv) jej můžeme přidat do velikonoční hlavičky (nádivky).

Ptačinec žabinec

Není jen „otravný“ plevel na záhoncích v zahradce. Jen se mu tam dobře daří, když má hezky zkypřeno. :) Sbíráme lístky i s natí. Je možná přímá konzumace nebo do salátů. Na internetu naleznete i recept na ptačincový salát s rozinkami, octem a olivovým olejem.

Sedmikráska chudobka

Květy sedmikrásky jsou ozdobou každého obloženého talíře i chlebičků. Jen je pak nedávejte do ledničky, protože (jak se stalo autorce tohoto textu, když vyráběla dort pro kamarádku a zavřela ho do ledničky), květy se ve tmě ledničky zavřely a očekávaný efekt překvapení se nedostavil.

Nabízíme i několik jarních receptů

Mila Řepová

Kopřivy

Kopřivánky, 1 porce:

velká hrst mladých kopřiv
1-2 vejce
sůl + tuk na smažení

Kopřivy dobře propláchneme, nasekáme na drobnější kousky, přidáme osolená rozšlehaná vajíčka a nalijeme na pomaštěnou pánev. Osmážíme z obou stran a přesuneme na krajíc chleba.

Máta a meduňka (mladé kopřivy)

Jarní sirup z mladé máty a meduňky

Převaříme 1,5 litru vody, necháme prochládnout a přidáme po dvou hrstkách mladých čistých bylinek, 2 umyté citrony bez jader nakrájené na plátky a necháme louhovat 24 hodin při občasném míchání. Přecedíme, vymačkáme listy, do výluhu dáme 700 g cukru, šťávu z 1 citronu a lžičku kyseliny citronové. Po rozpuštění cukru slijeme do čistých lahví.

Jarní cibulka

Obrácený koláč s jarní cibulkou

Pekáček vyložíme papírem na pečení. Zkaramelizujeme 2 lžice cukru na 3 lžících másla, prochládlé nalijeme do pekáčku, posypeme tymiánem a pepřem, navršíme asi 1,5 cm nakrájené jarní cibulky, osolíme, posypeme strouhaným sýrem a překryjeme plátem rozváleného listového těsta, které zahrneme až na dno pekáčku. Pečeme asi 30 min. do růžova. Mírně prochládlý koláč překlápíme na podložku a teplý posypeme parmezánem.

Pampelišky

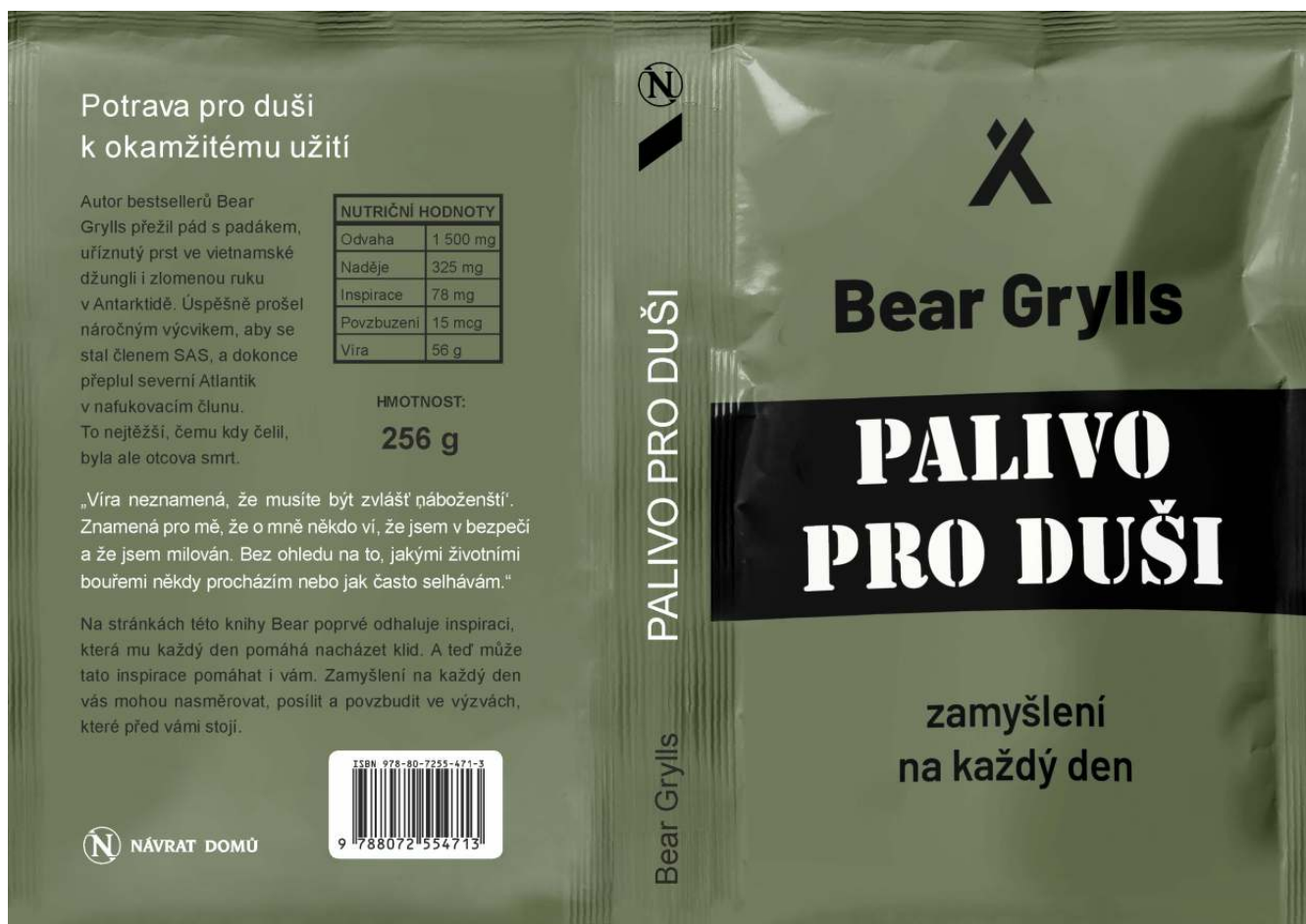
Salát z mladých lístků pampelišky

Na jaře můžeme do salátů přidat mladé lístky pampelišky. Pokud vám vadí mírně nahořklá chuť, vyzkoušejte do dresinku přidat lžici sladké nebo kysané smetany, citron či med nebo do salátu použijte plísňový sýr.

Pampeliškový sirup

Natrháme rozkvetlé hlávky pampelišky bez stopek. Potřebujeme přibližně 200 květů, které zalijeme 1,5 l vody a necháme den odstát. Směs druhý den přecedíme. Do výluhu přidáme nakrájené 2 citrony, 1,5 kg cukru (můžeme použít i třtinový či hnědý) a vaříme, dokud nezískáme sirupovou konzistenci. Uskladníme v chladu a temnu.

PRÁVĚ VYCHÁZÍ

Bear Grylls - Palivo pro duši

Autor bestsellerů Bear Grylls přežil nezdařený pád padákem, uříznutý prst ve vietnamské džungli i zlomenou ruku v Antarktidě.

Úspěšně prošel náročným výcvikem, aby se stal členem SAS, a dokonce přeplul severní Atlantik v nafukovacím člunu. To nejtěžší, čemu kdy čelil, byla ale otcova smrt.

„Víra neznamená, že musíte být zvlášť náboženští“. Znamená pro mě, že o mně někdo ví, že jsem v bezpečí a že jsem milován. Bez ohledu na to, jakými životními bouřemi někdy procházím nebo jak často selhávám.“

Na stránkách této knihy Bear poprvé odhaluje inspiraci, která mu každý den pomáhá nacházet klid. A teď může tato inspirace pomáhat i vám. Zamyšlení na

každý den vás mohou nasměrovat, posílit a povzbudit ve výzvách, které před vámi stojí.

Ideální dárek pro ty, kteří se rádi inspirují Biblí a milují dobrodružství.

Vydává Návrat domů.
Více na www.navrat.cz

ŽIVOT VÍRY

mezidenominální
křesťanský měsíčník

- rozhovory • klíčová témata • svědectví
- poklady z Bible • zprávy • humor

www.zivotviry.cz

ŽIVOT VÍRY vychází i v digitální verzi

- všechny články z tištěného časopisu + bonusy navíc
- snadné čtení na mobilu, tabletu nebo počítači
- obsáhlý kalendář křesťanských akcí

ŽIVOT VÍRY můžete „číst ušima“

Součástí digitálního předplatného jsou články v audioverzi (čtou moderátoři Rádia 7).

- úspora očí a času • jednotlivá čísla lze koupit i na Audioteka.cz či Alza.cz

ŽIVOT VÍRY lze poslouchat i off-line

Při ročním digitálním předplatném můžete stahovat jednotlivá čísla v PDF i v MP3.

Audioverzi si pak pustíte i bez připojení k internetu, např. na cestách.

**Vyzkoušejte digitální předplatné
na první měsíc za 1 Kč!**

www.zivotviry.cz/predplatne

Kontakty: e-mail: predplatne@zivotviry.cz, tel.: 284 841 922

Stopij milosti

KONFERENCE
KŘEŠŤANSKÝCH
PĚSTOUNŮ

3. ROČNÍK

SDÍLENÍ RADOSTÍ, STAROSTÍ A ZÁZRAKŮ

4. ŘÍJNA 2025

9 - 17 HODIN / PODĚBRADY

KRESTANSKY-PESTOUNI@SEZNAM.CZ / 608 215 275

KONFERENCE AGLOW

28

29

BŘEZEN

VYSOKÉ MÝTO

“prostíráš
mi stůl...”

Žalm 23

ŽENÁM A DÍVKÁM

OSKAR NAJT

HANA
POSPÍŠILOVÁ

AGLOW®

INTERNATIONAL

2025

PŘIHLÁŠKA

AGLOW.CZ

Bolest

JoHanka Pátková

Bolest?

Ta byla, je a bude

Snad aby srdce

nezůstalo tvrdé

Aby z ní, jak z boku Pána

vytryskla milost

tak trochu nečekaná

a rozlila se do všech stran

z knihy Vstupuji v nepoznané

Vydalo nakladatelství Paulínky

